

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 30 december 2016

1434/2016

Statsrådets förordning om elanläggningar

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av elsäkerhetslagen (1135/2016):

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning omfattar sådana elanläggningar som avses i 3 kap. i elsäkerhetslagen (1135/2016).

Denna förordning tillämpas inte på elanläggningar i kommunikationsnät, hissar, luftfartyg, fordon eller farkoster.

2 §

Väsentliga säkerhetskrav

Bestämmelser om de väsentliga säkerhetskraven på elanläggningar finns i bilagan.

3 §

Avvikelse från standarderna

Om avvikelse görs med stöd av 85 § i elsäkerhetslagen från standarder eller publikationer som motsvarar de väsentliga säkerhetskraven ska i den utredning som utarbetas företas

- 1) de lösningar som valts för att de väsentliga säkerhetskraven ska uppfyllas,
- 2) en beskrivning av hur lösningarna uppfyller de väsentliga säkerhetskraven,
- 3) beställarens samtycke till att avvikelse får göras från standarderna eller publikationerna,
- 4) individualisering och underskrift av den som utarbetat utredningen.

Utredningen kan kompletteras med ett utlåtande om huruvida elanläggningen uppfyller de väsentliga säkerhetskraven, vilket har getts av ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman som avses i 75 § elsäkerhetslagen och som får utföra besiktning av elanläggningar.

Utredningen ska fogas till det protokoll som upprättats över ibruktagningsbesiktningen av elanläggningen.

4 §

Innehållet i protokollet över ibruktagningsbesiktningen

Av det besiktningsprotokoll som avses i 43 § i elsäkerhetslagen ska framgå anläggningens identifieringsuppgifter, namnet på och kontaktuppgifterna för den som byggt elanläggningen och ledaren av elarbeten, utredning om att elanläggningen stämmer överens

med bestämmelser och föreskrifter, tillämpliga standarder, i fråga om eventuella avvikelser, existensen av en utredning enligt 34 § i elsäkerhetslagen, allmän beskrivning av besiktningsmetoderna samt besiktnings- och provningsresultat. Den som utfört besiktningen ska underteckna besiktningsprotokollet eller bestyrka det på något annat tillförlitligt sätt.

5 §

Arbeten som betraktas som mindre arbeten vid ibruktagningsbesiktningen

Något protokoll över ibruktagningsbesiktningen enligt 43 § i elsäkerhetslagen krävs inte i fråga om

- 1) arbeten inom elbranschen som endast kan medföra fara eller störning av ringa betydelse,
- 2) installationer av elanläggningar med högst 50 V nominell växelspanning eller 120 V nominell likspanning,
- 3) utbyte eller tillägg av enstaka komponenter eller med dessa jämförbara åtgärder,
- 4) installationer vid högst 1000 V nominell spänning, med vilka matning av enskilda apparater ändras,
- 5) arbeten, med vilka ställverk med högst 1000 V nominell spänning ändras utan att ställverkets nominella värden ändras,
- 6) uppförande av en tillfällig anläggning, som består av standardenliga arbetsplatscentraler.

6 §

Betydande ändrings- och utbyggnadsarbeten på elanläggningar

Det anses inte vara fråga om sådana betydande ändringsarbeten på elanläggningar som avses i 45 § i elsäkerhetslagen om

- 1) det är fråga om sådana arbeten inom elbranschen som avses i 5 §,
- 2) den elanläggning som ändras eller byggs ut har högst 21 000 V nominell spänning och märk- eller inställningsströmmen för arbetsområdets överströmsskydd är högst 35 ampere, om någon driftsledare inte krävs, och i andra fall 250 ampere, eller
- 3) ändrings- och utbyggnadsarbetena utförs på ett ställverk utan att ställverkets nominella värden ändras.

När det gäller andra ändrings- eller utbyggnadsarbeten än sådana som avses i 5 § anses det dock vara fråga om betydande installationsarbete på elanläggningar, om elanläggningen är belägen

- 1) inom zon 0, 1, 20 eller 21 på sådana explosionsfarliga områden som avses i bilaga 1 till statsrådets förordning om förebyggande av fara som explosiv atmosfär orsakar arbetstagare (576/2003),
- 2) i utrymmen för tillverkning av explosiva varor,
- 3) i operationssalar på sjukhus och läkarstationer.

Med operationssal avses ett utrymme där sådana kirurgiska ingrepp som kräver allmän anestesi eller omfattande bedövning utförs.

De elanläggningar som avses i 2 mom. anses omfatta även sådana elanläggningar utanför ett utrymme vilka har direkt koppling till säkerhetssystemen för elanläggningarna i utrymmet.

7 §

Tidpunkten för certifieringsbesiktning

En certifieringsbesiktning som avses i 45 § i elsäkerhetslagen ska utföras inom tre månader från ibruktagandet av en elanläggning.

En certifieringsbesiktning av en nättinnehavares elnät som byggts ska dock utföras senast under det kalenderår som följer byggnadsåret.

En certifieringsbesiktning av elanläggningar som avses i 6 § 2 mom. ska dock utföras innan utrymmena tas i bruk för sitt egentliga bruksändamål.

8 §

Intyg över certifieringsbesiktningen

Av det intyg som avses i 46 § i elsäkerhetslagen ska framgå anläggningens identifieringsuppgifter, besiktningsmetod och utredning om att elanläggningen stämmer överens med bestämmelser och föreskrifter.

De omständigheter som strider mot bestämmelserna och som upptäckts vid certifieringsbesiktningen ska dokumenteras i besiktningsintyget. Den som utfört besiktningen ska underteckna intyget eller bestyrka riktigheten av det på något annat tillförlitligt sätt.

9 §

Besiktningsdekalen för certifieringsbesiktningar

Av den besiktningsdekal som avses i 46 § i elsäkerhetslagen ska framgå vem som utfört besiktningen, tidpunkten för besiktningen och vid behov tidpunkten för följande periodiska besiktning.

10 §

Protokollet över periodiska besiktningar

I ett protokoll som avses i 51 § i elsäkerhetslagen ska uppgifterna om besiktningen specificeras och upptäckta brister i elsäkerheten dokumenteras. Den som utfört besiktningen ska underteckna besiktningsprotokollet eller bestyrka riktigheten av det på något annat tillförlitligt sätt.

11 §

Besiktningsdekalen för periodiska besiktningar

Av den besiktningsdekal som avses i 51 § i elsäkerhetslagen ska framgå vem som utfört besiktningen, tidpunkten för besiktningen och tidpunkten för följande periodiska besiktning.

12 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2017.

Helsingfors den 21 december 2016

Justitie- och arbetsminister Jari Lindström

Handelsråd Tomi Lounema

VÄSENTLIGA SÄKERHETSKRAV FÖR ELANLÄGGNINGAR

1. Människor och husdjur ska skyddas mot faror som kan uppkomma när de rör vid de spänningsförande delarna i en elanläggning eller kommer för nära dessa delar.

Skyddet ska genomföras så att det kan förhindras att ström går genom människan eller husdjuret eller så att strömstyrkan begränsas så att den är ofarlig.

Som skyddande metod ska vanligtvis användas en isolering eller kapsling som skyddar mot beröring, om inte strömstyrkan har begränsats så att den är ofarlig.

Om det inte är tekniskt eller ekonomiskt möjligt eller ändamålsenligt att använda isolering eller kapsling, får skyddsmetoden gå ut på att de spänningsförande konstruktionerna placeras tillräckligt långt utanför beröringsavstånd.

Om det inte är möjligt att använda isolering eller kapsling i forsknings- eller provningsanläggningar, får också hinder som skyddar mot oavsiktlig beröring eller någon annan lämplig skyddsmetod användas, förutsatt att det på ett tillförlitligt sätt kan förhindras att utomstående får tillträde till det farliga området.

2. Människor och husdjur ska skyddas mot sådana faror som kan uppkomma om de, medan det förekommer fel i elanläggningen, rör i delar som är utsatta för spänning eller befinner sig i närheten av elanläggningen.

3. En elanläggnings konstruktion ska vara sådan att det inte uppkommer risk att ett brännbart ämne som inte hör till elanläggningen antänds som en följd av hög temperatur eller en ljusbåge.

4. Elanläggningarna får inte medföra risk för att människor eller husdjur ska få brännskador.

5. Den överström som eventuellt går i strömförande kablar får inte förorsaka sådana höga temperaturer eller elektromekaniska belastningar som kan skada människor, husdjur eller egendom.

6. I samband med ett fel som förekommer i en elanläggning, ska de spänningsfria kablarna och andra ledande delar i en normal situation tåla den felaktiga ström som eventuellt går genom dem, utan att deras temperatur stiger så att den blir farligt hög eller så att de medför mekanisk fara.

7. Skyddsanordningarna ska fungera med sådan ström, sådana spänningar och under en sådan tid som garanterar en tillräcklig säkerhet.

8. Det elektriska skyddssystemet i en elanläggning ska väljas så att det kan hållas funktionsdugligt och tillförlitligt under hela elanläggningens drifttid.

9. Ett fel mellan de spänningsförande delarna i strömkretsar i vilka olika spänningar har tillförts eller en överspänning som elanläggningen av något skäl förorsakar får inte medföra fara eller skada för människor, husdjur eller egendom.

10. Spänningshållfastheten och isoleringsnivån i en elanläggning ska motsvara de spänningar som förekommer i driftsförhållandena.

11. Elanläggningens konstruktion ska vara sådan att den tål yttre påfrestningar och förhållanden som sannolikt förekommer under den drift och på det driftställe som elanläggningen är avsedd för.

12. Elanläggningar ska byggas av sådan elektrisk utrustning och annan materiel samt sådana tillbehör vilka är avsedda för driften och förhållandena i fråga och vilkas konstruk-

tion uppfyller kraven i de författningar som gäller dem. Utrustning och tillbehör ska installeras på det sätt som tillverkaren avser och så att deras säkerhet bibehålls.

13. Anläggningar som är avsedda att användas av sådana personer som saknar yrkeskunskaper inom elbranschen ska ha en sådan konstruktion att dessa personer kan använda anläggningen och vidta de åtgärder som syftet är att de ska vidta på ett säkert sätt, utan risk för att de kommer i beröring med de spänningsförande delarna och utan risk före en ljusbåge.

14. En elanläggning ska konstrueras och placeras så att personer som inte känner till dess risker inte lätt kommer i kontakt med de spänningsförande delarna.

15. De exceptionella riskmoment som eventuellt sammanhänger med en elbaneanläggning eller en annan speciell elanläggning ska beaktas i anläggningens konstruktion eller skydd.

16. I ett behandlingsrum, ett explosionsfarligt utrymme eller annat utrymme som innehåller exceptionella riskmoment får endast sådan elanläggning placeras vars konstruktion eller skydd säkerställer att anläggningen är säker i utrymmet i fråga.

17. I konstruktionen hos luftkablar och andra elanläggningar som sammanhänger med eldistributionen ska, utöver de krav som gäller sedvanliga elanläggningars säkerhet, dessutom beaktas följande faktorer:

- värmebelastningar, mekaniska belastningar och andra verkningar, vilka förorsakas av väderleksförhållanden och andra faktorer,
- spänningsförande konstruktioners avstånd till byggnader, träd och motsvarande,
- människors rörelser och trafik,
- den ömsesidiga verkan av luftburna ledningar som har placerats i samma stolpar eller annars nära varandra,
- verkan av andra anläggningar och annan utrustning som har placerats i samma stolpar som luftburna ledningar.

18. De olika delarna av elanläggningen ska vara sinsemellan kompatibla. En elanläggning eller elektrisk utrustning får inte äventyra en annan elinstallations eller elutrustnings säkerhet.

19. En elanläggning ska vara sådan att det inte förekommer skadliga verkningar mellan den och anläggningar som inte är elektriska.

20. En elanläggning ska ha en så entydig konstruktion att det inte uppkommer sådana risksituationer vid driften eller underhållet av dem som beror på missförstånd.

21. En elanläggning ska utrustas med de märkningar och varningsplåtar som behövs för drivandet och skötseln av den.

Skyddsanordningar, ledningar och kablar ska grupperas tydligt och vid behov märkas ut på så sätt att strömkretsarna kan identifieras.

De scheman och anvisningar som behövs för byggandet, drivandet och skötseln av en elanläggning ska utarbetas för den.

22. En elanläggnings konstruktion ska vara sådan att alla besiktnings-, provnings-, underhålls- eller reparationsåtgärder som kan förutses i fråga om den kan göras säkert och ändamålsenligt.

23. I en elanläggning ska det finnas tillräckligt med anordningar för fränskiljning så att strömkretsar eller enskilda anordningar kan kopplas bort från nätet för underhåll, provning, felsök eller reparationer.

24. Om det, när en fara uppkommer, är nödvändigt att avbryta eltillförseln omedelbart, ska den anordning som bryter strömmen eller den anordning som styr detta installeras så att den kan upptäckas lätt och användas effektivt och snabbt.